МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН		ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ҺӘМ ТАБИГАТЬ РЕСУРСЛАРЫ МИНИСТРЛЫГЫ
ПРИКАЗ	Казан шәһәре	**БОЕРЫК**
366-п		12.04.2018

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасы проектын раслау турында

Россия Федерациясе Су кодексы, «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон, «Су белән тәэмин итү чыганакларының һәм эчә торган су үткәргечләренең санитар саклык зоналары. СанПиН 2.1.4.1110-02» санитария кагыйдәләре һәм нормалары, «Җир асты суларын пычранудан саклауга карата гигиена таләпләре. СП 2.1.5.1059-01» санитария кагыйдәләре, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгы мәсьәләләре» 2005 елның 6 июлендәге 325 номерлы карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә эчә торган су һәм хуҗалык-көнкүрештә су белән тәэмин итү өчен кулланыла торган су объектларының санитар саклык зоналары проектларын раслау тәртибе турында» 2012 елның 29 февралендәге 177 номерлы карары нигезендә һәм җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына 2014 елның 30 октябрендәге ТАТ 02152 ВЭ лицензияне, Роспотребнадзорның Татарстан Республикасы (Татарстан) буенча идарәсенең Буа, Тәтеш районнарындагы территориаль бүлегенең дәүләт санитария-эпидемиологик кагыйдәләргә һәм нормаларга туры килү турында 08.09.2014 № 16.02.31.000.Т.000002.09.14 санитария-эпидемиологик бәяләмәсен исәпкә алып, шулай ук Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы, Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасын оештыру буенча «Родник» ҖЧҖ тарафыннан тәкъдим ителгән проект нигезендә

БОЕРЫК БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасы проектын (алга таба – Проект) расларга.

2. 1 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында «Родник» ҖЧҖ №1 су алу скважинасының санитар саклык зонасы чикләрен билгеләргә.

3. 2 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасы чикләрендә территорияләрдән хуҗалык өчен файдалану режимын билгеләргә.

4. Проект күчермәсен Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитетына җибәрергә.

5. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә түбәндәгеләр буенча чаралар уздыруны тәкъдим итәргә:

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганакларының санитар саклык зоналары чикләре, су алу җайланмасының санитар саклык зонасы чикләрендәге территорияләрдән хуҗалыкта файдалану кагыйдәләре һәм режимы турында халыкка хәбәр итүне оештыру турында;

территорияләр үсешенең территориаль комплекс схемаларын, функциональ зоналарга бүлү схемаларын, җир корылышы схемаларын, районнарны планлаштыру проектларын һәм генераль планнарны эшләгәндә Проектны исәпкә алуны оештыру турында.

Министр А.В. Шадриков

Татарстан Республикасы
Экология һәм табигать ресурслары
министрлыгының 2018 елның
12 апрелендәге 366-п номерлы боерыгына
1нче кушымта

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасы чикләре

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү №1 су алу скважинасыннан башкарыла. Су алу җайланмасы Ырынгы торак пунктының төньяк-көнбатыш читендә Карл елгасы үзәненең (Зөя елгасының сул як кушылдыгы) сул як ярында урнашкан.

№1 су алу скважинасының географик координатлары: төньяк киңлектәге $54^{0}57'20,53''$, көнчыгыш озынлыктагы $48^{0}08'52,65''$.

Санитар саклык зоналары өч пояс составына оештырыла: беренче пояс (катгый режимлы) су алу корылмасы урнашкан территорияне, барлык суүткәргеч корылмаларының һәм су үткәрү каналы мәйданчыкларын үз эченә ала. Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганагы пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Санитар саклык зонасының I поясы

Су горизонтының яхшы саклануын исәпкә алып, «Родник» ҖЧҖ №1 су алу скважинасының сантар саклык зонасындагы беренче пояс чиге гамәлдәге койма чикләрендә билгеләнә: төньякка таба – скважина авызыннан 15 метр, көнбатышка таба – 10 метр, көнчыгышка таба – 30 метр, көньякка таба – 15 метр.

Санитар саклык зонасының II поясы

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында «Родник» ҖЧҖ №1су алу скважинасының санитар саклык зонасындагы икенче поясының чиге скважина авызыннан 119 метрлы радиус белән билгеләнә.

Санитар саклык зонасының III поясы

Күрсәтелгән су алу скважинасының санитар саклык зонасының өченче пояс радиусы скважина авызыннан 470 метрга тигез.

Татарстан Республикасы Экология һәм табигать ресурслары министрлыгының 2018 елның 12 апрелендәге 366-п номерлы боерыгына 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклык зонасы чикләрендә территорияләрдән хуҗалык өчен файдалану режимы

1. Санитар саклык зоналарының беренче поясы

1.1. Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясе өслек агымын аннан читкә агызып җибәрү өчен планлаштырылган, яшелләндерелгән, коймалап алынган һәм сак белән тәэмин ителгән булырга тиеш. Корылмаларга бара торган юллар каты өслекле булырга тиеш.

1.2. Санитар саклык зонасындагы беренче пояс территориясендә түбәндәгеләр рөхсәт ителми: биек кәүсәле агачлар утырту, төзелешнең су үктәрү корылмаларын эксплуатацияләү, үзгәртеп кору һәм киңәйтүгә турыдан-туры кагылышы булмаган барлык төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналары урнаштыру, кешеләрне яшәтү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

1.3. Санитар саклык зонасының беренче поясы территориясендәге биналар ташландык суларны көнкүреш яки эшчәнлек канализациясенең иң якын системасына яки санитар саклык зонасындагы беренче поястан читтә икенче пояс территориясендәге санитар режимны исәпкә алып урнаштырылган җирле чистарту корылмалары станцияләренә агыза торган канализация белән җиһазландырылырга тиеш.

Искәрмәле очракларда, канализация булмаса, санитар саклык зонасының беренче поясы территориясе пычрануга юл куймый торган, нәҗесләрне һәм көнкүреш калдыкларын кабул итү өчен су үткәрми торган корылмалар төзелергә тиеш.

1.4. Санитар саклык зонасының беренче поясында урнашкан су үткәрү корылмалары скважина очлыклары һәм скважина авызлары, резервуарларның люклары һәм агызу торбалары һәм насосларга су тутыру җайланмалары пычрану мөмкинлеген калдырмауны исәпкә алып җиһазландырылырга тиеш.

1.5. Су алу корылмаларының барысы да су алу корылмасын проектлаганда һәм санитар саклык зонасы чикләрен нигезләгәндә каралган проект җитештерүчәнлегендәге су алу корылмасын эксплуатацияләгәндә

фактик дебитның туры килүенә системалы тикшерү уздыру аппаратурасы белән җиһазландырылырга тиеш.

2. Икенче һәм өченче пояслар буенча чаралар

2.1. Сулы горизонтларны пычрату ихтималлыгы өлешендә куркыныч тудыра торган барлык искергән, эшләми торган, җитешсезлекләре булган яки дөрес эксплуатацияләнми торган скважиналарны ачыклау, цементлау яки торгызу.

2.2. Яңа скважиналарны бораулау һәм яңа төзелешнең туфрак катламын бозуга бәйле эшләре дәүләт санитар-эпидемиология күзәтчелеге үзәге белән мәҗбүри килештереп гамәлгә ашырыла.

2.3. Яраксызланган суларны җир асты су горизонтларына агызуны, каты калдыкларны җир астында урнаштыруны һәм җир асты байлыклары белән эшләр башкаруны тыю.

2.4. Ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минерал ашламалар складлары, сәнәгый агынтыларны туплау, шлам саклау җайланмаларын һәм җир асты суларын химик пычрату куркынычы белән аңлатыла торган башка объектларны урнаштыруны тыю.

Мондый объектларны санитар саклык зоналарының өченче поясы чикләрендә урнаштыру бары тик якланган җир асты суларыннан файдаланганда гына, сулы горизонты саклау буенча махсус чаралар үтәү шарты белән, геологик контрольлек органнары бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән дәүләт санитар-эпидемиология күзәтчелеге үзәгенең санитар-эпидемиология бәяләмәсе булган очракта гына рөхсәт ителә.

2.5. Файдаланыла торган сулы горизонтка турыдан-туры гидрологик бәйләнеше булган җир өсте суларын санитар саклаганда җир өсте суларын саклауга карата гигиена таләпләре нигезендә кирәкле чараларны үз вакытында башкару.

«ҖИР АСТЫ СУЛАРЫ РЕСУРСЛАРЫ» ҖЧҖ

Татарстан Республикасы Буа муниципаль районының
Ырынгы торак пунктында су белән тәэмин итү
чыганагының санитар саклык зонасы
ПРОЕКТЫ

«Җир асты сулары ресурслары» ҖЧҖ
директоры С.М.Поляков

Казан, 2014 ел

ЭЧТӘЛЕК

1 Су белән тәэмин итү чыганагы турында гомуми мәгълүматлар..3
2 Районның геологик-гидрогеологик характеристикасы, су алу өлкәсендәге чикләрдә..3
3 Су алу корылмасына һәм продуктив офыкка характеристика..............................7
4 Санитар саклык зонасы пояслары чикләрен гидрогеологик нигезләү................10
5 Җир асты суларының сыйфаты һәм ЗСО чикләрендә санитар торыш.. 15
6 ЗСО җайланмасын һәм су алу җайланмасын җиһазлау буенча чаралар............. 19
7 Җир асты су белән тәэмин итү чыганагының ЗСО территориясендә чаралар.. 20
Файдаланылган әдәбият..21

Иллюстрацияләр һәм таблицалар исемлеге

а) Иллюстрацияләр

1. Вәзгыятьләр планы, масштаб: 1 : 25 00..4
2. Линия буенча геологик-гидрогеологик кисем.. 5
3. №1 скважинаның геологик-техник кисеме..8
4. Икенче һәм өченче поясларның ЗСО планы.. 13
5. ЗСО поясларының чикләрен урнаштыру схемасы.. 13
6. Су алу корылмаларының ЗСО беренче пояс планы..16

б)

табл.	Таблицаның исеме

Таблицалар

1 Су алу скважинасы буенча төп мәгълүматлар..9
2 Җир асты суларының химик составының өйрәнелә торган күрсәткечләре исемлеге..17
3 Су алу җайланмасын төзекләндергәндә һәм эксплуатацияләгәндә иминлекне тәэмин итүче чаралар исемлеге..19

1.Су белән тәэмин итү чыганагы турында гомуми мәгълүматлар

РГ Буа муниципаль районының Ырынгы торак пунктын хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү №1 су җыю скважинасыннан гамәлгә ашырыла.
Су алу корылмасы Карл елгасы үзәненең сулъяк сөзәклегендә (Зөя елгасының сул кушылдыгы) Ырынгы торак пунктының төньяк-көнбатыш читендә урнашкан (1 нче рәсем).
Суга ихтыяҗ тәүлегенә 100 $м^3$ (елына 36500$м^3$) тәшкил итә.

2. Районның кыска геологик-гидрогеологик характеристикасы, су алу җайланмасының туклану өлкәсе чикләрендә

Геологик-структур яктан карала торган район Токмов гөмбәзенең көнчыгыш сөзәклеген һәм Казан-Киров прогибын тоташтыру зонасы чикләрендә урнашкан.
Геологик кисемнең өске өлеше, тикшерелә торган территория чикләрендә төче җир асты сулары бәйләнгән, шуңа бәйле рәвештә, югарыдан дүрткел катламнар белән капланган пермь һәм юр системалары утырмаларыннан гыйбарәт (2 нче рәсем).
Карала торган кисем нигезендә уртача Пермь катламнары нигездә балчык (61-80%) токымнарыннан тора. Катламнар арасында алевролитлар һәм комташ очрый (0,1-6 м). Кисемнең карбонат өлеше известьташлар, мергельләр, доломитлар белән тәкъдим ителгән һәм кисем куәтенең 1% башлап 36% кадәрге өлешен алып тора, өстәвенә, мергельләр өстенлек итә. Утырмалар төрле дәрәҗәдә гипс белән капланган. Түбән Казан катламнарының түбәсе 40-48 м абсолют күрсәткечләрдә урнашкан, куәте 45-50 м тәшкил итә.
Гомуми куәте 120 м кадәр булган урта-өске Юрск катламнары карала торган территория чикләрендә киң таралыш алган. Алар комлы һәм мергельле балчык һәм алевролитлар белән тәкъдим ителгән.
Елга үзәннәренең су бүлекләрендә һәм тау битләрендә дүртенче белем бирү элювиаль-делювиаль суглинка, балчык, 8 м кадәр куәтле супес, елга үзәннәрендә аллювиаль ком, 14 м кадәр куәтле суглинкалар белән тәкъдим ителгән.

Гидрогеологик шартлар

Төбәктәге гидрогеологик районлаштыру нигезендә карала торган территория Идел-Сурск артезиан бассейны чикләрендә урнашкан.
Локаль су йөртүчән урта-югары төзелешле карбонат-терриген комплекс карала торган территориядә киң таралган. Су йөртүче токымнар булып күбесенчә мергельләр һәм комнар тора. Уржум комплексының туклануы атмосфера явым-төшемнәренең инфильтрациясе исәбенә гамәлгә ашырыла. Җир асты суларының коюы түбәнге сулы горизонтларга күчү юлы белән дә, чокыр һәм балчык бортындагы чишмә суы юлы белән дә башкарыла. Дебитлары 0,15-1,1 л/с булган чишмәләрнең чыккан урыннары 115-12 м абсолют билгеләрдә билгеләп үтелә. Химик составы буенча чишмә суларының минерализация дәрәҗәсе 0,2-0,5 г/л, гидрокарбонат магний-кальцийлы һәм гомуми катылыгы 4,9-6^{0}Ж. Күбесенчә балчыклы токымнар һәм сулыкның түбән составын күздә тотып, комплекс хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен ялгыз скважиналарны эксплуатацияләү һәм чишмәләрне капиталлаштыру юлы белән чикләнгән рәвештә кулланыла.
Карала торган район чикләрендә түбән уржум карбонат-терриген комплексы бөтен җирдә таралган. Комплексның иң үзәккә үтеп керә торган токымнары булып йомшаграк глиналар арасында ятучы мергельләр, известьташлар һәм комчыклар тора (2-5 м). Җир асты суларының дәрәҗәсе 76-78 м абсолют тамгасында билгеләнә.
Су сыйдырышлы токымнарның литологик составының кабатланмас булуы һәм комплексның яту шартларының үзенчәлеге аның тигез булмаган су күплеге буенча да,

киселештә дә күзәтелә. Скважиналарның дебитлары 0,8 дән 10,8 л/с кадәр үзгәрә, киму дәрәҗәсе 30 метрдан артмый, чагыштырма дебитлар 0,05 дән 1,52 л/с тәшкил итә. Комплексның фильтр коэффициентлары бер тәүлектә 0,17 дән 11,6м/с кадәр үзгәрә.

Комплексны тукландыру югарырак яткан сулы горизонтлардан сулар агып чыгу хисабына тормышка ашырыла. Карл елгасына, түбән яутчы су офыкларына коя.

Комплекс кисешендә җир асты суларының тотып тормаган химик составы сәбәп була. Комплекс киселешендә кискен вертикаль гидрогеохимик зональлек күзәтелә. Югары сулы горизонт сулары уңайлырак сыйфат белән характерлана һәм, тулаем алганда, су СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчә торган су» таләпләренә туры килә. Комплексның аскы су йөртү горизонтында суның сыйфаты начараюы күзәтелә, минерализация г/л дан артык, гомуми катылык (24 мг-экв/л), сульфатларның микъдары арта.

Комплексның җир асты сулары бу районда эчәргә яраклы төп су чыганагы булып тора. Суүсемнәр ялгыз скважиналар һәм төркем су җыю җайланмалары белән файдаланыла.

Карала торган территория чикләрендә комплекс һәркайда көчсез катлам катламнарының көчле катламы белән ябылган (2 нче рәсем). Шул ук вакытта ул өслектән пычранудан ышанычлы сакланган.

3. Су җыю корылмасының һәм продуктив сулык горизонтының характеристикасы

Скважина 1976 елда 75 м тирәнлектә казылган һәм 168 мм диаметрлы бер колонналы конструкциягә ия. Фильтрның эш өлеше 57-66 м тирәнлектәге интервалда урнашкан. 105 м – скважина авызының абсолют билгесе. Скважинаның эш режимы елына 365 көн.

Скважина белән түбән уржум карбонат-терриген комплексы файдаланыла.

Ярыклы доломитлар һәм комташ катламнары булган түбән уржум продуктив горизонты 48-35 метрлы абсолют тамгалар интервалында ята. Горизонтның куәте 13 м.

Горизонт сулары этемле. Горизонт түбәсе өстендә этемнең биеклеге 28 м тәшкил итә.

Комплексны тукландыру карала торган районнан читтә өске су йөртү комплексларыннан суларны инфильтрацияләү һәм аннан соң яңадан агызу хисабына гамәлгә ашырыла. Түбән төзелешле су комплексларына күчү юлы белән җир асты суларын агызу.

Горизонтның су әйләнеше шактый түбән. Скважинаның чагыштырма дебиты –3 л/с.

Продуктив сулы горизонт белән өске сулыклар арасында гидрометик бәйләнеш юк.

Су алу җайланмасының туклану өлкәсендә продуктив горизонт тоташ су үткәрмәүчән түбәгә ия һәм һәркайда көчсез үтеп керүче токымнар (туфраклы балчык, балчык, алевролитлар) белән каплана һәм җир өстеннән пычранудан яхшы сакланган.

Күрсәтелгән су алу корылмасында динамик дәрәҗә 38 м тәшкил итә.

Скважинаның төп характеристикалары геологик-техник кисемдә һәм таблицада күрсәтелгән (3 нче рәсем, 1 нче таблица).

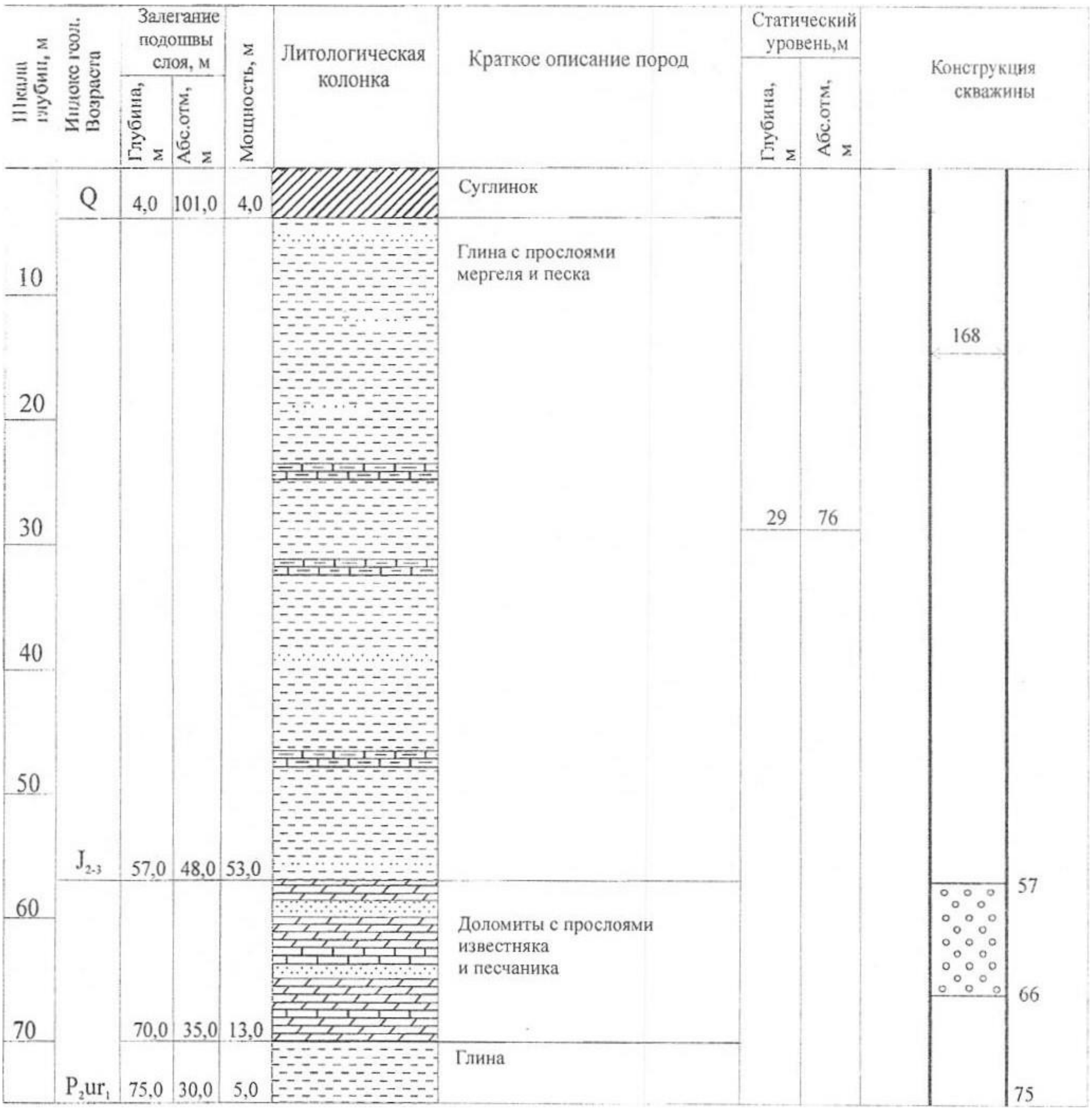

Масштаб 1:500

3 нче рәсем. Геологик-техник кисем һәм скважина конструкциясе

4. Санитар саклык зонасы пояслары чикләрен гидрогеологик нигезләү

СанПиН 2.1.4.1110-02 таләпләре нигезендә хуҗалык-эчәр су белән тәэмин итү максатларында кулланылган су алу җайланмалары өч пояс составында оештырыла торган санитар саклык зоналары белән тәэмин ителгән булырга тиеш:

ЗСО-I, су алу җайланмасын ялгыш яки белә торып пычрату һәм зарар салудан саклауны тәэмин итә;

ЗСО-II, су алу җайланмасына килә торган суны микроблар аркасында пычранудан саклауны тәэмин итә;

ЗСО-III, су алу җайланмасына килә торган суны химик пычранудан саклауны тәэмин итә.

Беренче пояс чикләре (ЗСО-I) сакланган җир асты сулары каулланылганда суалгычтан ким дигәндә 30 метр һәм тиешенчә сакланмаган җир асты сулары кулланылганда ким дигәндә 50 метр ераклыкта урнаша.

Сакланган җир асты суларына барлык пояслар кысаларында өстәрәк яткан тиешенчә сакланмаган су горизонтларыннан җирле туклану ихтималына юл куймый торган тоташ суга чыдам түбәсе булган басымлы һәм басымсыз катламара сулар керә.

ЗСО-II һәм ЗСО-III чикләре суалгычның туену өлкәсе кысаларында аерыла (суалгычка җәлеп ителгән җир асты суларының ресурслары формалашу өлкәсе чикләрендә) һәм гидродинамик исәп белән билгеләнә.

ЗСО-II – сууткәргеч катламга эләккән микроблы пычрануның ЗСО-II чигендә суалгычка эләкмәс дигән шарттан чыгып;

ЗСО-III – химик пычрануның суалгыч (Тх) янына хәрәкәт вакыты аны куллану вакытыннан күбрәк булырга тиеш дигән шарттан чыгып:

Микроблы пычрану аның су асты сулары ташкыны белән суалгычка таба хәрәкәт вакыты (Тл) җир асты ташкыны шартларында патоген организмнарның исән калу вакытыннан артып киткән очракта гына суалгычка кадәр барып ирешә алмый

СанПиН 2.1.4.1110-02 кагыйдәләренең 2.2.2.2 пункты, 1 нче табл. нигезендә тиешенчә сакланмаган җир асты сулары өчен бу вакыт ($Т_м$) – 400 тәүлек һәм СПиП 2.01.01-82 кагыйдәләре нигезендә карала торган суалгыч урнашкан 11 нче климатик районның сакланган җир асты сулары өчен 200 тәүлек тәшкил итә.

Санитар саклык зонасы чикләрен нигезләр алдыннан иң элек тикшерелүче җир асты участокларында фаразлы ресурслар формалаштыру өлкәсендә чикләр билгеләүне (СанПиН терминологиясен кулланып) яки суалгычны туендыру өлкәсен ачыкларга кирәк.

Суалгычның туену мәйданын ачыклаганнан соң санитар саклык зоналарының туену өлкәсе чикләреннән чыкмаска тиешле чикләрен ачыклауга керешик.

Иң беренче чиратта, әлеге чиктәге нәтиҗәле горизонтка эләккән пычраклык 10000 тәүлеккә тигез вакыт эчендә суалгычка кадәр килеп ирешми дигән шарттан чыгып, ЗСО-III чикләрен гидрогеологик нигезлик.

5. Җир асты суларының сыйфатына характеристика

Химик составы буенча скважинадан су 0,5 г/л минерализацияле гидрокарбонат магния-кальций һәм гомуми кырыслыгы 6,8 ^{0}Ж булган.

Өйрәнелгән күрсәткечләр буенча скважинадан җир асты суларының химик составы СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчә торган су» таләпләренә туры килә (2 нче таблица).

Җир асты сулары сыйфатының микробиологик һәм радиологик күрсәткечләре хуҗалык-эчәр өчен билгеләнгән нормалардан артмый.

№1 су җыю скважинасы Ырынгы торак пунктының төньяк-көнбатыш читендә урнашкан. Өслек агымы буйлап аска таба урман массивы урнашкан. Якындагы торак йортларга кадәр ераклык – 30-50 м.

ЗСОның беренче поясы чикләрендә су җыю скважинасы санитар торышы тулаем алганда уңайлы. Территория яшелләндерелгән. Туфрак капламы бозылмаган һәм пычранмаган һәм имин санитар хәлдә. ЗСОның беренче поясында скважина тамагыннан 10-30 м ераклыкта металл киртә бар. Су алу җайланмасын саклау оештырылган.

Беренче пояс чикләрендә территория өске агымны бүлеп бирү өчен планлаштырылмаган. Биек кәүсәле агачлар утыртылмый.

Су алу скважинасы 2 м диаметрлы җир асты камерасында, биеклеге 2,4 м булган җирдә урнашкан. Скважина авызыныңбиеклеге җир өслегеннән 0,5 м күтәрелә. Скважина авызында су пробаларын алу өчен кран бар.

Скважинадан 2 м ераклыкта су башнясы урнаштырылган. Шул ук вакытта су башнясыннан киртәгә кадәр ара 12 м башлап 27 м кадәр җитә.

ЗСО беренче поясы чикләрендә су җыю скважинасын эксплуатацияләүгә турыдан-туры катнашы булмаган төзелмәләр юк. Су алу корылмаларына юллар каты өслекле. Беренче пояс периметры буенча яктырту юк.

Скважина авызында су дәрәҗәсен исәпкә алу җайланмасы һәм алына торган суны исәпкә алу чарасы куелмаган. Скважинада су өсте тигезлегенең торышын һәм алына торган суның микъдарын күзәтү алып барылмый.

Скважина авызыннан 30 м радиуста казылма чокырлар юк.

ЗСОның икенче поясы чикләрендә су алу скважинасы урман массивы һәм авылның төньяк-көнбатыш чите урнашкан.

ЗСОның икенче поясы чикләрендә су җыю скважинасы юк. Химик һәм микроб белән пычрату чыганаклары (үләт базлары, зиратлар, фильтрация кырлары, тирес саклагычлар, МТФ складлары һәм минераль ашламалар һәм башкалар), куркынычы тудыручы объектлар юк.

ЗСО чикләрендә урман массивы, сөрүлек җирләре, торак төзелеше урнашкан. ЗСОның көнчыгыш өлешенә өлешчә МТФ эләгә.

Химик пычрану куркынычы тудыручы объектлар (ягулык-майлау материаллары, агулы химикатлар һәм минераль ашлама складлары, сәнәгать агынтылары, шлам саклау урыннары һ.б.) ЗСОның барлык өч поясы чикләрендә дә юк.

Су алу скважинасының ЗСО беренче, икенче һәм өченче пояслары чикләрендә җир асты суларының микробиологик һәм химик пычрану куркынычын тудыручы объектлар төзү планлаштырылмый.

7. Җир асты су белән тәэмин итү чыганагының ЗСО территориясендә гамәлләр

Чаралар ЗСО һәр поясы өчен аның билгеләнеше нигезендә каралган. ЗСО территориясендәге төп чаралар күләме, тиешле нигезләү булган очракта, ЗСО районында территориядән заманча һәм перспективалы хуҗалык файдалануны исәпкә алып, конкрет табигый шартларга һәм санитария шартларына карата анықланырга һәм өстәмә булырга тиеш.

Беренче пояс буенча чаралар:

- санитар саклык зонасының беренче поясы территориясе аның чикләреннән өслек суларын аннан читкә чыгару өчен планлаштырылган булырга, яшелләндерелгән, коймалап алынган һәм сакчы белән тәэмин ителгән булырга тиеш. Корылмаларга юллар каты өслекле булырга тиеш;

биек кәүсәле агачлар утырту, су үткәргеч корылмаларын эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төрле

төзелешләр, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу, торак һәм хуҗалык-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәү, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рөхсәт ителми;

- биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясыннан читтә урнашкан агынты суларны якын көнкүреш яки җитештерү канализациясе системасына яки җирле чистарту корылмалары станцияләренә агыза торган канализация белән җиһазландырылырга тиеш Аерым очракларда канализация булмаганда, аларны чыгарганда беренче пояс территориясен пычратуга юл куймый торган урыннарда урнашкан су үткәрә торган чисталык һәм көнкүреш калдыклары приемниклары урнаштырылырга тиеш;

- санитар саклык зонасының беренче поясында урнашкан су корылмалары, скважина тамаклары, люклар һәм резервуарларның ягулык торбалары һәм насосларга тутыру җайланмалары аша эчә торган суның пычрануын булдырмауны исәпкә алып җиһазландырылырга тиеш;

- барлык су коймаларын да ЗСО чикләрен проектлаганда һәм нигезләгәндә каралган проект җитештерүчәнлеге сууткәргечен эксплуатацияләгәндә факттагы дебитның факттагы дебитка туры килүен системалы тикшереп тору өчен аппаратура белән җиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче пояслар буенча чаралар:

- сулы горизонтларны пычрату мөмкинлеге өлешендә куркыныч тудыра торган барлык иске, эшсез, дефектлы яисә дөрес файдаланылмый торган скважиналарны ачыклау, тампонлау яисә яңадан торгызу; яңа скважиналар бораулау һәм туфрак катламын бозуга бәйле яңа төзелеш дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелеге үзәге белән мәҗбүри килештергәндә башкарыла;

- файдаланылган суларны җир асты горизонтларына күчерү һәм каты калдыкларны җир асты катламнарына күчерү, җир асты байлыкларын эшкәртүне тыю;

- ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, промстокларны, шлам саклагычларны һәм җир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйле башка объектларны урнаштыруны тыю.

Мондый объектларны урнаштыру санитар саклык зонасының III поясы чикләрендә бары тик сакланган җир асты суларын кулланганда гына, дәүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелек үзәге бәяләмәсен исәпкә алып бирелгән санитар-эпидемиологик бәяләмәсе булганда, су горизонтын пычратудан саклау буенча махсус чараларны үтәү шарты белән генә санитар саклау зонасы билгеләнгән;

- җир өсте суларын саклауга карата гигиена таләпләре нигезендә кулланыла торган су горизонтлары белән турыдан-туры гидрологик бәйләнешкә ия булган өске суларны санитар саклау буенча кирәкле чараларны үз вакытында үтәү.

Икенче пояс буенча чаралар:

Югарыда күрсәтелгән чаралардан тыш, су белән тәэмин итүнең җир асты чыганакларының ЗСО икенче поясы чикләрендә түбәндәге өстәмә чаралар үтәлергә тиеш:

- зиратлар, үләт базлары, урыннарда санитария шартларын яхшырту басулары, фильтрлаштыру басулары--, тирес саклау урыннары, силос траншеялары, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләре һәм җир асты суларын микроб белән пычрату куркынычы тудырган башка объектларны урнаштыру; агулы химикатлар ашлыгын куллану, төп файдаланудагы һәм реконструкцияләүдәге урманнарны кисү рөхсәт ителми;

- торак пунктлар һәм башка объектлар территорияләрен санитар төзекләндерү буенча чараларны үтәү (канализация белән тәэмин итү, су үткәрү өчен киртәләр урнаштыру, өслек суындыруны оештыру һ.б.).